

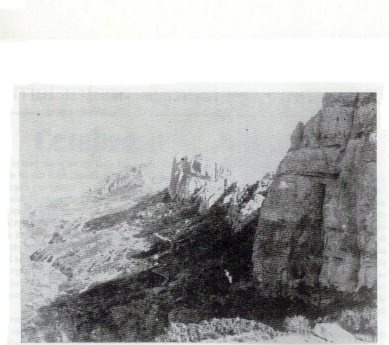
Defensem i estimem la nostra terra

Per M. MARTINEZ I SOLA

En vaig trobar l'altre dia amb un senyor d'Andalusia, el qual em va posar pels núvols les excel·lències de la seva terra no solament en l'aspecte material, sinó també en l'espiritual: Que si tenia aix i all; que si el nostre carcter  sempre carinyós i alegre com no en hi ha d'altre en tota Espanya; que si el nostre folklore  únic en tot el món, etc., etc. Francament, no vaig poder per menys que felicitar-lo i llavors entre mi vaig dir-me: Ni més ni menys que alguns de la nostra terra que es passen el temps en tertúlies i cafs sempre criticant, sense parar, tot el nostre i el dels nostres homes, fent el savi, característica infal·lible de qu és un vanitós i no sap pas gaire, arremetent contra tot el de casa, trobant defectes i disconformitats a dojo, sense tindre gens en compte la vera realitat humana i els inconvenients de la vida. Repetixo que aquest bon senyor andalc va merèixer tots els meus respectes, cosa que no hauria aconseguit, ni de molt, si s'hagués passat el temps criticant la seua terra i traent al sol els possibles drapets bruts que puguin haver-hi.

s cert que ja de petita, a l'escola nacional i no nacional, tots hem tingut que aprendre mitjançant una llengua que no era pas la nostra, o sigui amb la castellana; tot i ser-nos una riquesa molt apreciable, es conseguí d'aquesta manera que, quant ai català, molissims no sapguen ni llegir-la ni escriure-la, tot i que és també la dels nostres pares; i el mtix després, en l'ensenyanca mitjana, equivoc el què s'hi ajuntava el desconeciment de les nostres grans figures i gestes de la ptria; i no obstant, s que ens estudirem les de Castella, etc., amagant-se'ns el dels nostres millors homes en tots els sabers humans i precisament en número bastant extraordinari, ja que l'esperit català sempre ha sigut, en general, de superació, com ho demostra el fet de qu no éssent nostra terra molt rica de natura, sigussim, no obstant, però de molt, la ms industrial —la desena d'Europa— i comercial d'Espanya. Aix i moltes més coses deien de Catalunya Menéndez i Pelayo, Azorín, Unamuno, molts d'altres altres més. (També Jaume Llopis i Caselles, en un dels proposats números de "l'Avui", President de l'ASACE, diu que Barcelona paga, d'impostos, el doble que Madrid.)

I el què deien en el referent a l'escola podríem també aplicar-ho en altres camps del saber humà. I s que, amics, ni ens coneixem encara prou, ni saben suficientment el què som i el què valem, i aix, hi ha que dir-ho, no sempre per culpa totalment nostra, ja que, com he dit, a l'escola no s'ha seguit el camí ver d'ensenyar-nos-ho, fins almenys per all els onze anys, amb la nostra pròpia llengua que parlem, amagant-se, a més a més, les nostres glòries de la raça i practicant-se, tot el més, la diglosa de creure que a una persona se li deu d'ensenyar amb dues llengues alhora, com si dues persones fossin una de sola, perjudicant d'aquesta manera el seu si més intim; com darrerament ha plasmat en el seu Butlletí Oficial del Bisbat del Ferrol Miquel Angel Araujo, bisbe de la diòcesi, quan diu: "s bo que s'ensenyi el gal·lec a l'escola i que tingui presència als mitjans de comunicació i no pas fer el contrari". D'acord, senyor bisbe, car fer-ho al revés és un solemne diblarant pedggic, de progrés cultural (encara que creure que la cultura, per si sola, pot resoldre tots els problemes del món és creure en una solemne

utopia) com des del fatídic Decret de Nova Planta, de Felip V, l'any 1716, s'ha practicat a Catalunya, excepte petites períodes (avui, la cosa ja est millorant-se molt), car aquesta política equivocada —i tots sabem el perquè— implantava, contra tota lgica, una impropa llavor cultural i injectava en les ànimes de les noves generacions desventatges absurds, quedant-se els, aix, la clau de les matèries. En aquest aspecte, actualment, els pares, quan de paper decidissin hi poden jugar!

Preguntaria jo a molts dels meus lectors, i no lectors, qui era, per exemple, l'Abad Oliva, el Comte Borrell, Pau Claris, Pere II i III, Bernat Desclot, Arnau de Vilanova, Joanot Martorell, Joan Rois de Corella, Pere Galdós, Josep de Murguria, Carles Rib, Maragall, Verdaguer i mil més com Rafel de Casanova, Bach de Roda, Guifré el Pels, etc., etc., com el cos de voluntaris de La Coronela, el combat del Bruc, en el món de la història; i no obstant, pel contrari si que fins als més petits et sabran dir de memòria els noms i detalls del Ci Campeador, de Don Pelayo, de Cervantes, de las Naves de Tolosa, de "Guzman el Bueno", de Quevedo, de "Don Quijote de la Mancha", i de mil noms ms, desconectent en absolut les grans glòries de la nostra terra, cosa injusta i antipedaggica; ignorem d'aquesta manera, nosaltres, els fets de casa nostra, riquíssima antig i actualitat i quedant, per tant, molt mal parada nostra personalitat. S'errria incs a l'absurd de discutir-se axiomes tan evidents com el de qu si es deu d'anar del natural a l'artificial, o al contrari, en matèria lingstica, com seria, per exemple, que suposam a França s'impos l'alemany, o a Alemanya l'angls, tot perquè un Estat, que sempre deuria d'estar al servei de la nació i no ni mai a l'inrevés, hagués invall l'altre país gràcies a la força bruta o a l'enganyifa.

Prou sabem tots que les coses de molt de volum i envengadura, com el nou model

de civilització tan fàcil de teories científiques de partit que fugen de la realitat natural, amb prop de quatre mil milions i mig de persones en el món, no es poden arreglar en quatre dies; però també és cert que, sense pèrdua de temps, s'ha de fer. Pensem que cap força pot comparar-se a la de les idees i que aquestes solament poden combatre's amb uns altres de superiors i no amb absurdesses materialistes.

També és cosa ben certa que la Humanitat, sempre en continu renovació, s'alimenta, fatalment, en crescendo, dels seus fills petits, els quals, en gran part, després de la llar materna, es van formant en l'escola sobretot primària i mitjana i que si en aquestes ja s'ensenyava l'amor a les coses bones, ben seues i dels seus familiars, posant-li al cap que val més ésser que tenir, i no all de viure amb el trilema de joventut, diner i amor (s'entén plaser desenfrenat), aix ja se li queda ben grevat per tota la vida en el si més intim de la seua personalitat. De tots modes pensem que el natural de les coses sempre tendeix a tornar-les a posar en el seu propi lloc que li correspon, i que voler rebaixar i desterrar-nos el què som, de rebt, aquesta humiliació encara estimula més la superació i el posar-se u, valentment, en el lloc que li correspon.

(Actualment, en nostra poca de decadència moral, sensillament perquè estem fugint del Crist-Du, Fill únic del Déu Pare el qual l'engendrà, no pas creu, en l'eternitat, o sigui abans de tots els segles i que a més es feu també Home, o sigui allò que no era, es comet el bàsic error de preferir la informació —cultura— a la formació —supercultura—, principi, a la llarga, de fatals conseqüències, com també l'amor natural a les coses de la nostra terra i a les nostres tradicionals ltes. Cert que aix com les aigües sempre van de dalt per avall, també les persones de ms talent i categoría saben sentir en defensa de tot el que som i tenim de bo i d'admirable, incs amb apassionament ardent i digníssim, com el savi doctor mossn May, a pesar dels pobres individus que puguin aprofitar-se indignament de les circumstàncies escandalitzant el poble si i, amb aquest procedir rogat, fer més mal que una pedregada en sec.)

Si sabem defensar i estimar nostra terra com cal, sortint sempre dignament en defensa del què representem i tenim d'útil com a nació que som per raons d'història, cultura, manera d'ésser i llengua (pensem que potser en un 90 % la llengua és la gran defensora de la ptria pel contingut espiritual que representa), qu són els fets distintius de tota nació, sempre estimant els nostres germans vinguin d'on vinguin, especialment als de la nostra bonica comarca del Baix Ebre, del Principat, dels Països Catalans i d'Espanya sencera, defensant les nostres glòries actuals i ja passades, faren ptria deb deb, enaltint les virtuts que posem i dissimulant i corregint els nostres possibles defectes, com sempre ho fa la bona mare amb els seus fills. Per tant, no ens deixéssim engatussar per quatre xerrameques fofes, quan no utòpiques i d'engany, on més de quatre hi piquen com els peixos a l'ham del pescador. Pensem que qui mai parla de la seua ptria, sempre comet una mala acci; i que qui la defensa s'homena enalteix. Siguem tu i jo uns d'aquests darrers, no renegant mai de la terra que Du, en la seva contingència, ens ha posat per al nostre millor bé.

I encara que un poc forçat, permeteu-me, per a Tortosa que acabi amb aquesta quarteta mariana:

Som i serem gent tortosina,
nu volgut del meu bressol,
aquí estimem la nostra Cinta
ms que a tot l'or junt del món.